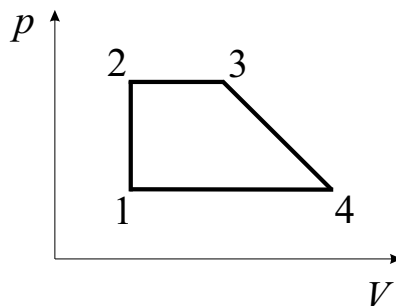

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ФИЗИКЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ШКОЛСКЕ 2001/2002. ГОДИНЕ

Задаци за II разред

1. На једном крају хоризонтално постављене цеви, испуњене паром брома, полу-пречника $r = 20 \text{ cm}$ испарава капљица брома, тако да је дуж цеви успостављен константан градијент густине Br_2 паре $\Delta\rho/\Delta x = 4.1 \cdot 10^{-3} \text{ kg m}^{-4}$. Кроз попречни пресек цеви, услед дифузије, сваке секунде протекне $\Delta m/\Delta t = 1.2 \cdot 10^{-8} \text{ kg s}^{-1}$ брома. Ако је познато да је температура гаса у цеви $t = 20^\circ \text{ C}$ и да је маса једног молекула брома $m = 2.66 \cdot 10^{-25} \text{ kg}$, израчунајте коефицијент дифузије D и средњи слободни пут λ молекула у цеви. Сматрати да је средњи слободни пут молекула приближно исти у свим деловима цеви. Болцманова константа износи $k = 1.38 \cdot 10^{-23} \text{ J K}^{-1}$. (20 п.)
2. На располагању имамо већу количину воде температуре $t_1 = 20^\circ \text{ C}$ и леда температуре $t_2 = -5.0^\circ \text{ C}$. Колику запремину воде V_1 и масу леда m_2 треба узети да би се након њиховог мешања у топлотно изолованом суду добило $V = 2.0 \text{ l}$ воде температуре $t = 10^\circ \text{ C}$? Густина воде је $\rho = 1000 \text{ kg m}^{-3}$, а њен специфични топлотни капацитет износи $c_1 = 4.18 \cdot 10^3 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$. Специфични топлотни капацитет леда износи $c_2 = 2.1 \cdot 10^3 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$, док је количина топлоте потребна да се 1 kg леда температуре 0° C преведе у 1 kg воде исте температуре (латентна топлота топљења леда) једнака $\lambda = 3.30 \cdot 10^5 \text{ J kg}^{-1}$. (20 п.)
3. Отворена посуда са водом је окачена о нит. Висина воде у посуди износи $h = 50 \text{ cm}$. За колико се промени интензитет силе затезања нити, ако се на дну посуде пробуши мали отвор полупречника $r = 5.0 \text{ mm}$, тако да вода истиче вертикално наниже? Густина воде је $\rho = 1000 \text{ kg m}^{-3}$, а интензитет убрзања Земљине теже $g = 9.81 \text{ m s}^{-2}$. (Млади физичар 44, 1991/92.) (20 п.)
4. Током изобарског загревања за $\Delta T = 72 \text{ K}$, једном молу идеалног гаса предата је количина топлоте $Q = 1.6 \text{ kJ}$. Израчунајте рад и промену унутрашње енергије гаса у том процесу, као и експонент адијабате $\gamma = C_p/C_V$ за тај гас. Универзална гасна константа износи $R = 8.31 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$. (20 п.)
5. У циклусу 1-2-3-4-1 приказаном на $p - V$ дијаграму на слици 1 учествује n молова идеалног гаса. Процес 1-2 је изохоран, процеси 2-3 и 4-1 су изобарни, а процес 3-4 је представљен правом на $p - V$ дијаграму. Познато је да тачке 3 и 4 леже на једној изотерми. Ако су температуре гаса у тачкама 1, 2 и 3 редом једнаке $T_1 = T_0$, $T_2 = 2T_0$ и $T_3 = 4T_0$, изразите рад који гас изврши у једном циклусу у функцији од n и T_0 . (20 п.)

Слика 1

Задатке припремио: Антун Балаж

Рецензент: др Милан Кнежевић

Председник комисије: др Мићо Митровић